



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 207/2024-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Loumovou, Jarková 31, Prešov, proti postupu a rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7Co/13/2021-756 z 28. októbra 2021 a postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/50/2022 z 25. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 12. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 7Co/13/2021-756 z 28. októbra 2021 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/50/2022 z 25. októbra 2023 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Navrhuje napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Prešov bolo pod sp. zn. 28C/72/2016 vedené konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v ktorom mala sťažovateľka procesné postavenie žalovanej.

3. Rozsudkom č. k. 28C/72/2016-716 zo 6. októbra 2020 v spojení s opravným uznesením z 18. januára 2021 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) okresný súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov a určil, ktoré tam bližšie konkretizované nehnuteľnosti nadobúda do svojho výlučného vlastníctva sťažovateľka a ktoré nadobúda žalobca. Súčasne žalobcovi uložil zaplatiť sťažovateľke ako vyrovnávací podiel sumu 27 465 eur a rozhodol o náhrade trov štátu a náhrade trov konania.

4. O odvolaní sťažovateľky krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom, ktorým rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

5. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodila z § 420 písm. f) CSP.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. f) CSP. Namietanú vadu zmätočnosti vo veci sťažovateľky nezistil, pričom ako nedôvodnú vyhodnotil výhradu sťažovateľky týkajúcu sa porušenia jej práva na spravodlivé súdne konanie v dôsledku nevykonania výsluchu svedka – matky sťažovateľky. Podľa názoru dovolacieho súdu konajúce súdy nižšieho stupňa dostatočne zistili skutkový stav veci, pričom je zrejmé, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili. Dodal, že výsluch svedka – matky sťažovateľky by nebolo ani možné dodatočne vykonať, keďže táto 25. júla 2020 zomrela.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka nasmerovala svoju ústavnú sťažnosť proti postupu a napadnutým rozhodnutiam krajského súdu a najvyššieho súdu, pričom porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie vidí v nedostatočnom zistení skutkového stavu. Konajúcim súdom vytýka neakceptovanie jej návrhu na výsluch jej matky, ktorá mala potvrdiť, že sťažovateľke poskytla finančné prostriedky určené na kúpu nehnuteľnosti – bytu, ktorý preto nemal byť zahrnutý do masy BSM. Ďalej vyjadruje nesúhlas so spôsobom vyporiadania BSM aj vo vzťahu k rodinnému domu, ku ktorému nadobudol vlastníctvo žalobca.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K napadnutému rozsudku krajského súdu a jeho vydaniu predchádzajúcemu postupu:

8. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, IV. ÚS 8/2022).

9. Sťažovateľka v rámci sťažnostnej argumentácie formuluje v podstate iba výhradu týkajúcu sa nevykonania navrhovaného dôkazu – výsluchu jej matky. Predmetnú námietku sťažovateľka vzniesla aj v podanom dovolaní, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP. Keďže v rámci uplatnenej dovolacej právomoci sa najvyšší súd sťažovateľkou uplatnenou dovolacou

námietkou (totožnou s tou, ktorú predostiera v ústavnej sťažnosti) zaoberal, je vo vzťahu k časti ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku krajského súdu, vylúčená právomoc ústavného súdu (obdobne IV. ÚS 468/2018, IV. ÚS 245/2022).

10. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol túto časť ústavnej sťažnosti pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu a k jeho vydaniu predchádzajúcemu postupu:

11. Napriek tomu, že sťažovateľka od ústavného súdu požaduje taktiež zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v dôvodoch ústavnej sťažnosti nie je možné identifikovať žiadnu relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu, ktorá by bola konkrétne cielená na jeho obsah. Nie je vôbec možné presne porozumieť, s ktorou časťou a z akých dôvodov uvedeného rozhodnutia sťažovateľka nesúhlasí, keďže celá ústavná sťažnosť je v podstate len kritikou procesu dokazovania, konkrétne nevykonanie ňou navrhovaného dôkazu – výsluchu jej matky.

12. Ústavný súd preto musí konštatovať, že aj napriek kvalifikovanému právnemu zastúpeniu absentuje v ústavnej sťažnosti konzistentná argumentácia, z ktorej by sa dalo vyvodiť, ako napadnuté uznesenie dovolacieho súdu porušuje označené práva sťažovateľky podľa ústavy, listiny a dohovoru. V tejto súvislosti považuje za žiaduce zdôrazniť, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti je kritériom klasifikačným, nie kvalitatívnym. Je potrebné dôsledne odlišovať úlohu ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd od iných orgánov verejnej moci, čo musí odrážať aj odôvodnenie ústavnej sťažnosti, v ktorom nepostačuje argumentovať rovnakým metodologickým a obsahovým spôsobom ako v konaní pred všeobecnými súdmi. Kritika právnych záverov všeobecných súdov pri poskytovaní ochrany „zákonným“ subjektívnym právam účastníkov konania musí mať v ústavnej sťažnosti nevyhnutné prepojenie na základné práva a slobody sťažovateľa, a to nielen na úrovni návrhu na rozhodnutie vo veci samej, ale aj v rovine odôvodnenia ústavnej sťažnosti (III. ÚS 463/2018, I. ÚS 151/2023). Ústavný súd stabilne judikuje, že ústavná sťažnosť nemôže byť naformulovaná nedostatočne a neurčito a vytvárať tak priestor pre dohady a dedukcie (III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018). V zmysle konštantnej judikatúry pritom nepostačuje akékoľvek odôvodnenie návrhu na začatie konania, ale tento musí byť odôvodnený kvalifikovane, t. j. musí obsahovať odôvodnenie, ktoré spĺňa ústavno-právne požiadavky. V posudzovanom prípade však podľa názoru ústavného súdu predstavuje ústavná sťažnosť len pokračujúcu polemiku s rozhodnutiami konajúcich súdov vedenú vo všeobecnej rovine.

13. Ústavnému súdu tak neostáva iné než konštatovať, že ústavná sťažnosť vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, a to relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti obsahovo korešpondujúci s návrhom na rozhodnutie vo veci samej. Za danej situácie pritom neprichádzala do úvahy ani výzva na odstránenie nedostatkov návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vzhľadom na ich kľúčovú povahu.

Označené ustanovenie zákona totiž slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019).

14. V súvislosti s vyjadrením nepokojnosti sťažovateľky s tým, že všeobecné súdy nevyhoveli jej návrhu a nepristúpili k výsluchu jej matky, ústavný súd len dodáva, že krajský súd sa s okolnosťami, ktoré mali byť preukázané práve výpoveďou matky sťažovateľky, riadne vysporiadal a dospel k záveru, že sporný byt bol napriek finančným prostriedkom poskytnutým zo strany matky sťažovateľky správne okresným súdom zahrnutý do masy BSM (bod 23 napadnutého rozsudku).

15. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

16. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2024

Libor Duľa
predseda senátu